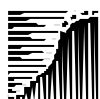

Over monitoring van milieu-emissies vanuit de landbouw naar bodem en water

Overzicht van de monitoringverplichtingen van Nederland

Anja Hagendoorn
Piebe Hotsma
Fons Koomen

landbouw, natuur en
voedselkwaliteit

© 2004 Expertisecentrum LNV, Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

Rapport EC-LNV nr. 2004/318
Ede, 2004

Teksten mogen alleen worden overgenomen met bronvermelding.

Deze uitgave kan schriftelijk of per e-mail worden besteld bij het Expertisecentrum LNV onder vermelding van code 2004/318 en het aantal exemplaren.

Oplage 60 exemplaren

Samenstelling Anja Hagendoorn, Piebe Hotsma, Fons Koomen

Druk Ministerie van LNV, directie IFA/Bedrijfsuitgeverij

Productie Expertisecentrum LNV
Bedrijfsvoering/Vormgeving en Presentatie
Bezoekadres : Horapark, Bennekomseweg 41
Postadres : Postbus 482, 6710 BL Ede
Telefoon : 0318 822500
Fax : 0318 822550
E-mail : Balie@minlnv.nl

Voorwoord

Het maken van overzichten van monitoringverplichtingen voor beleidsdirecties is niet nieuw. Het betekent dat men bij de vraagkant, het beleid, stilstaat bij de vraag wat er op het vlak van monitoring moet gebeuren. Op zich is dit positief, tegelijk geeft het niet alleen aan dat reeds beschikbare overzichten van monitoringverplichtingen en – bronnen niet bekend zijn bij de verantwoordelijke beleidsdirecties, maar ook dat monitoring nog geen structurele plaats heeft verworven in het primaire (beleids)proces.

Tijdens de verkenning bleken al wel de nodige overzichten te bestaan, deels uit onderzoek van het Expertisecentrum en van Alterra, deels vanuit internationale instellingen die overzichten van internationale verplichtingen bijhouden, zoals het Europees Milieu Agentschap (EEA) in Kopenhagen. Via internet zijn de overzichten van internationale instellingen toegankelijk. Het overzicht van de EEA is in het project gebruikt, aangevuld met informatie over de verantwoordelijke en de betrokken ministeries en LNV-directies. Dergelijke overzichten zouden breder toegepast moeten worden binnen het ministerie van LNV. Het zou wenselijk zijn naast de vraagkant ook een structureel overzicht bij te houden van de beschikbare informatiebronnen. Momenteel gebeurt dit echter niet.

Bij monitoringprojecten is de betrokkenheid van de opdrachtgever essentieel. De opdrachtgever is de probleemhebber en primair verantwoordelijk voor de beleidsmonitoring. Hiervan dient de opdrachtgever zich ook bewust te zijn. De ervaringen opgedaan bij dit project waren bemoedigend, maar bieden nog geen garantie voor doorwerking van de resultaten. Wel zijn tijdens deze verkenning in samenspraak met de opdrachtgever (Hayo Haanstra, DP) de te nemen stappen geïdentificeerd om tot een gecoördineerde aansturing van de monitoring te komen. Behalve Hayo Haanstra waren vanuit andere directies ook betrokken bij het initiëren van dit project: Tibbe Breimer (DWK), Edo Biewinga (DL) en Jep Karres (DN).

Tijdens gesprekken met beleidsmedewerkers werd duidelijk, dat veelal op persoonlijke gronden keuzes worden gemaakt welke verplichtingen worden opgepakt en welke niet. Het zou wenselijk zijn als binnen LNV meer duidelijkheid bestaat over welk (soort) verplichtingen prioriteit hebben. Hierdoor zou een beleidsmedewerker in staat zijn om beter gefundeerde keuzes te maken. Ook bleek dat een goede coördinatie bij beleidsdirecties op het vlak van monitoring ontbreekt.

Op deze plaats wil ik ten slotte de personen bedanken die we tijdens dit project geraadpleegd hebben: Henk Eggink (DN), Wino Aarnink (DP), Wil van Duijvenbouden (RIVM), Sjaak Mesu (EC-LNV), Gerard van Dijk (EC-LNV), Andrea Almaši (EC-LNV) en Mariken Fellingner (EC-LNV).

Ir. H. de Wilde
Waarnemend Directeur Expertisecentrum LNV

Inhoudsopgave

1	Inleiding	7
1.1	Werkwijze	7
1.2	Leeswijzer	8
2	Bevindingen m.b.t. de inventarisatie van de monitoringbehoefte (inhoudelijk)	9
2.1	European Environmental Agency (EEA) – Reporting Obligations Database (ROD)	9
2.2	Verplichte milieurapportages in het kader van Europese en andere internationale regelingen (nota W. van Duijvenbooden, RIVM, aug. 2003)	9
2.3	Analyse van verplichtingen m.b.t. monitoring en rapportage in EU-richtlijnen (nota VROM-DGM, P. Kouwenhoven, sept. 2003)	10
2.4	Overzicht van het milieubeleid op het gebied van bodem en water in de land- en tuinbouw (nota P. Hotsma, IKC Landbouw, april 1999)	10
2.5	Monitoring Nitraatrichtlijn (EU Verplichting)	11
2.6	Monitoring Transitie Duurzame Landbouw (nationale monitoringbehoefte)	11
2.7	Belofte maakt schuld; Internationale doelen en indicatoren voor afspraken duurzame ontwikkeling (rapport EC-LNV, G. van Dijk en V. van der Meij, november 2003)	12
2.8	Overige monitoring-documenten	12
3	Beeld van de organisatie van de monitoring en aanbevelingen	13
3.1	Beeld van de organisatie van de monitoring	13
3.2	Aanbevelingen	15
Bijlage	Overzicht van voor LNV relevante internationale rapportageverplichtingen	17

1 Inleiding

Jaarlijks worden veel gegevens over milieu-emissies uit de landbouw verzameld en naar buiten gebracht, als gevolg van afspraken hierover op lokaal, nationaal of internationaal niveau. Het verzamelen van deze gegevens gebeurt door veel verschillende diensten en organisaties en voor veel verschillende gebruikers. Het is van belang dat de emissiegegevens op de juiste uitgangspunten en basisgegevens zijn gebaseerd, op de juiste wijze worden verwerkt en worden opgeschaald naar regionale of landelijke kengetallen. In 2000 hebben de ministeries van VROM en LNV werkafspraken gemaakt over de totstandkoming van eenduidige en gevalideerde gegevens met betrekking tot milieu-emissies vanuit de landbouw. Deze afspraken zijn op hoofdlijnen vastgelegd in een intentieverklaring.

Een van de kenmerken van monitoringinspanningen is dat ze over het algemeen wel belangrijk, maar niet urgent zijn. Op het moment dat er resultaten opgeleverd moeten worden waarvoor politieke belangstelling ontstaat is het tijdelijk urgent.

Het belang van goede monitoring neemt de laatste jaren echter toe. De intentieverklaring van VROM en LNV met afspraken over participatie en bijdrage van LNV aan de totstandkoming van gegevens voor de milieu-emissies vanuit de landbouw wordt op dit moment herzien. Het signaal uit de LNV-top bij monde van DG Van der Zande die signaleert dat er momenteel onvoldoende zicht is op de onderbouwing van de beleidsinformatie geeft het belang aan. Monitoringgegevens vormen daarvoor goede de bouwstenen. Tenslotte geven de actuele bezuinigingsronden (o.a. €30 miljoen op monitoring) aanleiding eens goed te kijken naar nut en noodzaak van (in dit geval) de monitoring-activiteiten op het gebied van milieu-emissies door de landbouw, en een goede aansluiting te realiseren van aanbod en vraag.

In opdracht van directie Platteland (Hayo Haanstra) heeft het Expertisecentrum LNV het project "Monitoring van milieu-emissies door de landbouw – vraagkant" uitgevoerd. Binnen dit project is bekeken wat de monitoringverplichtingen en -behoeften zijn van LNV met betrekking tot milieu-emissies door de landbouw naar bodem en water. In de voorliggende rapportage zijn de resultaten van het project beschreven.

De informatie in het rapport is bedoeld voor de medewerkers van beleidsdirecties van de directies Platteland, Landbouw, Natuur en Kennis, die verantwoordelijk zijn voor het opzetten/ verbeteren van de inhoud en organisatie van de monitoring op het gebied van milieu-emissies in de landbouw.

1.1 Werkwijze

Het EC-LNV heeft een inventarisatie gemaakt van bestaande overzichten en kennis (de vraagkant). In de bijlage staat een overzicht van de rapportageverplichtingen waarbij ook de betrokken LNV-directies zoveel mogelijk zijn benoemd. Bij de inventarisatie was naast aandacht voor de inhoud ook aandacht voor de organisatie van het monitoringtraject.

Parallel aan de inventarisatie van de vraagkant heeft Alterra een inventarisatie gemaakt van het monitoringaanbod met betrekking tot milieu-emissies door de landbouw: *Milieu monitoring, moet het anders, minder, of beter?* In dat rapport is

benoemd welke monitoringactiviteiten momenteel al worden uitgevoerd. Contactpersoon bij Alterra is dhr. D. Boels.

In eerste instantie was het de bedoeling om op basis van de rapportages van Alterra (aanbod) en EC-LNV (vraag) een gezamenlijke analyse te maken van worden van knelpunten, witte vlekken en overlap in de monitoring. Na overleg met de opdrachtgever in februari 2004 is besloten alleen nog de rapportages van vraag en aanbod op te leveren.

1.2 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt ingegaan op de inhoudelijke stand van zaken: welke monitoringverplichtingen en -behoeften heeft LNV. In hoofdstuk 3 komen de bevindingen met betrekking tot de organisatie van de monitoring aan de orde.

2 Bevindingen m.b.t. de inventarisatie van de monitoringbehoefte (inhoudelijk)

Het EC-LNV heeft na een inventarisatie geconcludeerd dat er al verschillende overzichten bestaan van monitoringverplichtingen op het gebied van milieu-emissies vanuit de landbouw (bodem en water). Deze overzichten verschillen van aard. Sommige beperken zich tot verwijzingen naar de betreffende regelgeving (bijv. naar Europese richtlijnen waarin een monitoring verplichting staat), andere geven gedetailleerde beschrijvingen van de te monitoren parameters. In de volgende paragrafen volgt een opsomming van de gevonden overzichten.

2.1 European Environmental Agency (EEA) – Reporting Obligations Database (ROD)

De Reporting Obligations Database is een interactieve website met overzichten van:

1. de rapportage verplichtingen aan de EU op het gebied van natuur en milieu, naar believen in te delen per thema en/of per land; hierin staat:
 - de rapportageverplichting (bijv. Annex V Nitraatrapport),
 - op basis van het regelgevend instrument (bijv. de Nitraatrichtlijn), en
 - de daarbij behorende exacte referentie (bijv. 91/676/EC),
 - aan wie gerapporteerd moet worden (bijv. EC DG Milieu).→ zie: <http://rod.eionet.eu.int/index.html>.
2. de deadlines voor de verschillende rapportages.
→ zie: http://rod.eionet.eu.int/csmain?COUNTRY_ID=27&ORD=NEXT_DEADLINE_.
3. links naar de officiële teksten van de wettelijke monitoringverplichtingen (links to legal text) zowel voor Europese verplichtingen als voor mondiale verdragen (bijv. CBD, Ramsar).
→ zie: <http://rod.eionet.eu.int/show.jsv?id=1&mode=C>

2.2 Verplichte milieurapportages in het kader van Europese en andere internationale regelingen

(nota W. van Duijvenbooden, RIVM, aug. 2003)

Deze rapportage (nog niet elektronisch beschikbaar) is opgesteld ten behoeve van het werk in het kader van de Coördinatie Commissie Overheidsmonitoring voor het monitoren van de prestaties van de landelijke, provinciale en gemeentelijke overheden in ons land, geeft een overzicht van alle verplichte milieurapportages voortkomend uit:

- ongeveer 100 EG-richtlijnen;
- 30 rapportageverplichtingen op basis van 8 andere Europese en internationale wettelijke regelingen, zoals het Europees Milieuagentschap, Eurostat, OECD (OESO), Oslo-Parijs conventie inzake Noordzee, etc.

Aanbevelingen uit het rapport:

Als gevolg van de grote hoeveelheid verplichtingen is aandacht nodig voor:

- verdere inventarisatie van verplichtingen, benodigde inzet daarvoor en dubbelingen in gevraagde informatie;

- onderzoek naar gebruik van informatie door de vragers en onderzoek naar hoe andere lidstaten daarmee omgaan;
- onderzoek naar gebruik voor eigen doeleinden;
- inventarisatie van de monitoringinspanningen;
- afstemming van de informatiestromen en de rapportageverplichtingen;
- beschikbaarheid en toegankelijkheid;
- kosteneffectieve organisatie van de monitoring, m.b.t. indicatorkeuze, effectieve invulling van een gezamenlijke datastructuur.

Europese regelgeving is te vinden in:

- Handboek implementatie milieubeleid EU in Nederland.
In het handboek staan 758 richtlijnen, beschikkingen en verordeningen.
(zie: www.vrom.nl/milieuhandboek en www.eu-milieubeheer.nl; daarin o.a. verwijzingen naar relevante websites: www.europa.eu.int/index_nl.html).

Rapportageverplichtingen staan in:

- “Existing reporting obligations under EU-environmental legislation – Explanatory note” ; EU-verplichtingen.
- Reporting obligations database (zie paragraaf 2.1).
- CCDM-rapport “Protocol internationale verplichtingen voor leveringen van gegevens op milieugebied in 1997” (Rapportagereeks Doelgroepmonitoring nr. 5 juni 2000).

Van Duijvenbooden geeft verder een globaal overzicht van de regelgeving waaraan monitoringverplichtingen zijn verbonden, ingedeeld naar verschillend thema’s, waarvan voor dit rapport de volgende thema’s relevant zijn: horizontal legislation, pollution and prevention control, afval (m.b.t. bagger), genetische en gemodificeerde mechanismen, natuurbescherming en biodiversiteit, water (veel relevante regelgeving!), overige verplichtingen (o.a. EEA, Eurostat, Kyoto protocol).

2.3 Analyse van verplichtingen m.b.t. monitoring en rapportage in EU-richtlijnen

(nota VROM-DGM, P. Kouwenhoven, sept. 2003)

Aan de hand van de thema’s lucht, water, bodem, geluid, verontreinigingen en afvalstoffen worden de betrokken EU-richtlijnen en daaruit voortvloeiende verplichtingen op een rij gezet, maar beperkt uitgewerkt. Voor dit rapport relevant is:

- Kaderrichtlijn Water:
In 2004 toestandbeschrijving.
In 2006 operationeel monitoringnetwerk voor grond- en oppervlakte water, op kaart aangegeven, met daarin onderscheid tussen toestand-, trend- en operationele monitoring.
In de tekst van de Kaderrichtlijn Water wordt nader ingegaan op de vorm en inhoud van deze monitoring. Onderliggende EU-verplichtingen blijven echter onverkort bestaan (bijv. voor drinkwaterrichtlijn, nitraatrichtlijn en vogel- en habitatrichtlijn).

2.4 Overzicht van het milieubeleid op het gebied van bodem en water in de land- en tuinbouw

(nota P. Hotsma, IKC Landbouw, april 1999)

Per voor LNV-beleid relevant milieuthema (verdroging, vermesting, verzuring, verspreiding, bodemkwaliteit) zijn de beleidsdoelstellingen en beleidsdoelen in NMP3 en NMP4, Nota Waterhuishouding 4, Nota milieu en economie, EU Nitraatrichtlijn, Vitaal Platteland en NBP2 samengevat weergegeven. Daarnaast is een overzicht

opgenomen van de juridische instrumenten die zijn ingezet om deze beleidsdoelen te bereiken, zoals Wet bodembescherming, Meststoffenwet, Wet verontreiniging oppervlaktewateren, Bestrijdingsmiddelenwet, Wet milieubeheer, Wet op de waterhuishouding, Grondwaterwet, Warenwet.

In de bijlagen zit de lijst van prioritaire stoffen en een opsomming van de beleidsnota's die een relatie hebben met bodem en water.

Uit deze beleidsafspraken vloeien monitoringverplichtingen voort. In het overzicht worden die niet specifiek benoemd.

2.5 Monitoring Nitraatrichtlijn (EU Verplichting)

Vierjaarlijkse rapportage over de voortgang en de resultaten van actieprogramma's. Basis: Landelijk Meetnet Effecten Mestbeleid (LMM) o.l.v. LEI, Ton van Leeuwen.

Monitoringprogramma:

1. Emissiegedeelte (stikstof in de landbouw):
 - nationale stikstofbalans (CBS);
 - stikstof uit dierlijke mest (CBS en LEI);
 - stikstofoverschotten per sector en bedrijfstype (LEI);
 - naleving goede landbouwpraktijk (via MINAS);
 - inventarisatie opslagcapaciteit mest (EC-LNV);
 - naleving uitrijregels (AID).
2. Effectgedeelte (nitraatconcentraties in grondwater en nitraatconcentratie en eutrofiering van oppervlaktewater):
 - bovenste grondwater: via Landelijk Meetnet Effecten Mestbeleid (LMM) voor vier grondsoorten;
 - ondiepe en middeldiepe grondwater: via Landelijk Meetnet Grondwaterkwaliteit (LMG); 370 permanente putten voor jaarlijkse bemonstering;
 - diep grondwater voor drinkwaterproductie;
 - zoete oppervlakte wateren: via bestaande monitoringprogramma's voor rijkswateren (vierwekelijks via MWTL-meetnet) en regionale wateren (circa jaarlijks via waterkwaliteitsenquête van Commissie Integraal Waterbeheer).

In augustus 2002 zijn reeds voorstellen gedaan voor aanpassing, uitbreiding en optimalisatie van LMM; daar wordt momenteel nog volop aan gewerkt (o.a. door Biewinga, DL-M&A).

2.6 Monitoring Transitie Duurzame Landbouw (nationale monitoringbehoefte)

Deze monitoring is bedoeld voor evaluatie en versterking van het transitieproces en bestaat uit verschillende onderdelen:

- Resultatenmonitor (effectmonitor), bruikbaar voor de doelgroepen:
 - LNV: bijsturing op doelen en instrumenten en voorstellen ontwikkelen voor het transitiebeleid;
 - politiek/Tweede Kamer: informeren;
 - maatschappelijke organisaties: informatievoorziening en evt. bijsturing van hun activiteiten;
 - landbouwbedrijfsleven: stimulans tot gewenste nieuwe acties.
- Productiedoelen (meetbare, fysieke resultaten).
- Procesmonitor (omgevingsmonitor, om goed zicht te krijgen op snelheid en richting van de transitie).
- Complete beleidsmonitor: beschrijving van vorderingen van de transitie m.b.v. de resultatenmonitor en de procesmonitor.

Over monitoring bij LNV in het algemeen wordt gezegd dat dit een aantal doelen dient: ten eerste voor het afleggen van politieke en maatschappelijke verantwoording, ten tweede om inzicht krijgen in het effect van het gevoerde beleid en ten derde om actoren in beweging te krijgen en te inspireren.

2.7 Belofte maakt schuld; Internationale doelen en indicatoren voor afspraken duurzame ontwikkeling

(rapport Expertisecentrum LNV, G. van Dijk en V. van der Meij, november 2003)

Deze publicatie bevat een systematische inventarisatie van afspraken op het gebied van duurzame ontwikkeling – voor zover het LNV terrein rakend – op Europees en mondiaal niveau. Het rapport is niet specifiek gericht op monitoring, maar geeft wel een overzicht van internationale verplichtingen waar een monitoring-verplichting onderdeel van kan zijn. Beschreven worden o.a.:

- mondiale afspraken (o.a. UNCED, FAO);
- afspraken op UN-ECE, Pan-Europees en EU-grensoverschrijdend niveau (bijv. de Pan European Biological and Landscape Diversity Strategy);
- afspraken binnen de EU (o.a. een overzicht van de EU-richtlijnen, verdragen, GLB en actieplannen).

Het laatste hoofdstuk van het rapport bevat een aantal internet-verwijzingen naar de geraadpleegde databases en websites.

2.8 Overige monitoring-documenten

Naast bovengenoemde documenten zijn tijdens de inventarisatie nog diverse andere documenten gevonden die specifiek gaan over milieumonitoring. Bij deze documenten ligt de focus op *wat* er gemonitord wordt (inhoud en methode), maar wordt geen relatie gelegd met de verplichting waaruit deze monitoring voortvloeit. Voor een overzicht hiervan wordt verwezen naar het al in de inleiding genoemde Alterra-rapport: *Milieumonitoring, moet het anders, minder, of beter?*

3 Beeld van de organisatie van de monitoring en aanbevelingen

3.1 Beeld van de organisatie van de monitoring

Op basis van de verzamelde informatie (zie hoofdstuk 2) ontstaat het volgende beeld van de organisatie van de monitoring van milieu-emissies vanuit de landbouw (bodem en water).

1. De belangrijkste activiteiten op het gebied van rapportage en monitoring worden uitgevoerd omdat een klein aantal mensen zich daar persoonlijk verantwoordelijk voor voelt.
2. De coördinatie/regie op de organisatie van de monitoring ontbreekt. Het is momenteel onduidelijk wie op het gebied van monitoring waarvoor verantwoordelijk is, hoe de monitoring georganiseerd is en hoe toezicht gehouden wordt op de uitvoering en op het gebruik van de verzamelde gegevens.
3. Het ontbreekt de beleidsmedewerkers aan voldoende bewustzijn en overzicht van de nationale en internationale rapportageverplichtingen en de daarvoor benodigde monitoring. Ze weten nauwelijks of niet wat er al gedaan wordt op dit vlak. Het risico bestaat dat diverse gegevens minder doelmatig verzameld worden dan nodig is of dat deze minder benut worden dan mogelijk is.
4. Een visie van LNV op monitoring in het algemeen ontbreekt. In zo'n visie zou bijvoorbeeld moeten staan welke monitoring prioriteit krijgt en hoe de coördinatie binnen het ministerie geregeld is.

Dit beeld wordt nog eens extra ondersteund door de sterke overeenkomsten/overlap van de opdracht voor dit project met andere lopende projecten of initiatieven zowel binnen als buiten LNV, zoals:

- het project "Monitoring transitie duurzame landbouw" bij het EC-LNV (rapport nr. 2004/256);
- het projectvoorstel 'Naar een (kosten-)effectieve monitoring' van het RIVM-MNP (contactpersoon: Wil van Duijvenbooden, concept 11 maart 2004) aan VROM/IPO voor een grootschalig, ministerieoverstijgend project om een geoptimaliseerd en kosteneffectief systeem van monitoring en datacommunicatie op het terrein van milieu, natuur, water en landschap te realiseren. Dit project heeft dezelfde procesdoelen als dit project.

In andere projecten, soms voor andere beleidsdossiers, is men tot soortgelijke bevindingen gekomen:

“Eindrapport Audit monitoring milieubeleid; Polderen in het land van de milieumontoren”, Berenschot juni 2003

In opdracht van de VROM Inspectie heeft Berenschot een audit uitgevoerd naar het functioneren van de doelgroepmonitor (CCDM) en de overheidsmonitor (CCO). De doelgroepmonitor heeft tot doel om jaarlijks aan de relevante omgeving informatie te verstrekken over emissies (inclusief afval) naar alle compartimenten (lucht, bodem, water). Met behulp van de overheidsmonitor maken overheden gezamenlijk hun prestaties zichtbaar bij de uitvoering van het milieubeleid. Hiermee kan de minister van VROM zich verantwoorden over de mate van uitvoering van het milieubeleid door overheden.

Berenschot concludeert dat de CCDM en CCO niet of nauwelijks worden gebruikt en dat het een klein wonder is dat er jaarlijks rapportages tot stand komen. Ze adviseert de aansturing, structuur en werkwijze van zowel de CCDM en de CCO te verbeteren.

Opmerkelijk is dat hoewel LNV lid is van de CCDM, LNV in de audit naar het functioneren van de CCDM niet is gehoord en in het rapport verder ook niet wordt genoemd. Ook het (niet) naleven van een intentieverklaring tussen VROM en LNV met afspraken over de inzet van LNV aan de CCDM komt niet aan de orde.

“Evaluatie gegevensvoorziening Rijksnatuurbeleid”, NovioConsult november 2003

Hoofdpunten conclusies:

- *Huidige organisatie van gegevensvoorziening is over het algemeen complex, onoverzichtelijk en sterk gefragmenteerd. Er bestaat geen samenhangende gecoördineerde informatievoorziening voor het (natuur)beleid.*
- *De gegevensvoorziening Rijksnatuurbeleid kent vele partijen in deels autonome niet met elkaar communicerende netwerken.*
- *Mede vanwege het complexe proces van vraag naar aanbod kan een vraaggestuurde gegevensvoorziening voor dit beleidsveld op de huidige wijze niet goed functioneren.*
- *Rollen, taken en verantwoordelijkheden van betrokken organisaties zijn niet of nauwelijks vastgelegd (en zeker niet vanuit centrale regie). Er is weinig aandacht voor vastleggen van afspraken omtrent gegevensvoorziening die met taakverdeling samenhangt.*
- *Zonder een duidelijk en concreet beeld van ieders eigen informatiebehoefte is investeren in samenwerking niet zinvol.*
- *Belang en urgentie van gegevensvoorziening worden lang niet overal gelijk gevoeld.*

“Quick Scan Gegevensvoorziening LNV”, Expertisecentrum LNV in opdracht van DG André van der Zande, concept april 2004

Hoofdconclusies:

- *Het overall beeld van de gegevensvoorziening is te kenschetsen als: complex, dynamisch, onoverzichtelijk, chaotisch, gefragmenteerd en grote entropie.*
- *Op een groot aantal aspecten op het vlak van organisatie, attitude, inhoud en techniek worden tekortkomingen geconstateerd.*
- *De resultaten tonen aan, en dat beeld wordt bevestigd uit de literatuur, dat de belangrijkste belemmeringen in het functioneren van de gegevensvoorziening liggen op het gebied van organisatie.*
- *Ook zijn er verbeterpunten op het vlak van de inhoud en techniek, maar die kunnen niet gerealiseerd worden zonder eerst wat de doen aan de organisatie van de gegevensvoorziening en de attitude van LNV-medewerkers.*

Mogelijke aanbevelingen:

- *LNV ontbeert duidelijkheid in rollen, taken en verantwoordelijkheden van betrokken organisaties. Deze zouden in het kader van de jongste reeks SOV's moeten worden benoemd en vastgelegd.*
- *Binnen LNV dient een coördinatiepunt te zijn benoemd waar de afstemming tussen beleidsopgaven en beschikbare gegevensaanbieders plaatsvindt, vergelijkbaar met datgene wat voor kennis gebeurt.*
- *De samenwerking tussen de professionele (op het vlak van gegevensvoorziening) dienstonderdelen van LNV en tussen vragers en aanbieders van informatie in alle fasen van de beleidscyclus moet worden geïntensiveerd.*
- *Het gebrek aan betrokkenheid van beleidsdirecties bij de gegevensvoorziening vormt een bottleneck.*
- *Ontwikkel een concernvisie op gegevensvoorziening. De Bestuursraad zou daartoe opdrachtgever moeten zijn.*
- *Zorg voor een betere ontsluiting en benutting van de grote hoeveelheid verzamelde gegevens.*

3.2 Aanbevelingen

Vanuit het beeld van paragraaf 3.1 volgen hieronder aanbevelingen om de organisatie van de monitoring van milieu-emissies vanuit de landbouw (bodem en water) te verbeteren.

Intern LNV

1. Het belang onderkennen voor LNV van de monitoring van milieu-emissies vanuit de landbouw (bodem en water).
2. Vanuit dit belang het ambitieniveau van LNV op dit vlak vastleggen: het ambitieniveau bepaalt immers de LNV-inzet en de beschikbare financiële middelen.
3. De verantwoordelijkheid binnen LNV voor de monitoring van milieu-emissies vanuit de landbouw (bodem en water) beter beleggen:
 - bepalen welk onderdeel van LNV hiervoor verantwoordelijk is;
 - bepalen aan wie verantwoording dient te worden afgelegd;
 - het vastleggen van deze verantwoordelijkheid voor de toekomst als onderdeel van het takenpakket van desbetreffend LNV-onderdeel; (NB Door het duidelijk vastleggen en beleggen van de LNV-verantwoordelijkheid wordt, in tegenstelling tot de huidige situatie, een grotere betrokkenheid en bewustzijn verwacht bij desbetreffende LNV-medewerkers).
4. Vanuit het ambitieniveau bepalen hoe de deelname door LNV aan de CCDM ingevuld zou moeten worden en dit concretiseren (zowel intern LNV als interdepartementaal).
5. Verbeteren van de koppeling van de LNV-beleidsdossiers die een relatie hebben met milieu-emissies vanuit landbouw met de benodigde gegevensvoorziening, en vastleggen wie verantwoordelijk is voor deze koppeling.

Interdepartementaal

6. Verantwoordelijkheden van de verschillende betrokken ministeries helder zien te krijgen: wat is de verantwoordelijkheid van LNV op dit vlak? Vanuit deze verantwoordelijkheid voor LNV deze intern LNV beleggen (zie aanbeveling 2) en het ambitieniveau invullen (zie aanbeveling 3 en 4).
7. De gezamenlijke verklaring van LNV en VROM (d.d. 15-12-2000) inzake de emissie-registratie herzien (eigenlijk onderdeel van aanbeveling 6).

8. Actief aansluiten (NB LNV-inzet vastzetten hiervoor!) bij het op handen zijnde project 'Naar een (kosten-)effectieve monitoring' van het RIVM-MNP.
NB: eerst bepalen welke ambities LNV op dit vlak heeft (zie aanbeveling 3).

Bijlage Overzicht van voor LNV relevante internationale rapportageverplichtingen

Leeswijzer

In deze lijst is een overzicht gegeven van de internationale rapportageverplichtingen van Nederland waarvoor LNV verantwoordelijk is of waar LNV bij betrokken is. De verplichtingen waarbij LNV niet op één of andere wijze betrokken is, zijn in deze bijlage niet genoemd. De volledige lijst van rapportage (en monitoring-)verplichtingen staat in de Reporting Obligations Database: <http://rod.eionet.eu.int/index.html>

In de laatste twee kolommen (“verantwoordelijk ministerie” en “betrokken LNV directie/ afdeling”) is aangegeven welk ministerie verantwoordelijk is en welke ministeries daarnaast betrokken zijn (deze laatste zijn tussen haakjes gezet). Om deze kolommen in te vullen is navraag gedaan bij LNV-collega's. Dat leidde echter niet in alle gevallen tot antwoorden. Op die plaatsen is de inschatting van de auteurs weergegeven, gevolgd door een “?”.

Reporting obligation	Legislative instrument	Ref. nr.	Verantwoordelijk ministerie	Betrokken LNV directie/afdeling
<u>National Report</u>	<u>Agenda 21</u>		LNV	DN/ Team Internationaal (Vernooij)?
<u>Estimates relating to total annual take for each population</u>	<u>Agreement on the Conservation of African-Eurasian Migratory Waterbirds</u>		LNV	DN/ team internationaal (Sneep) DN/ team Gebiedsbescherming (Lok)
<u>Information on eco-tourism</u>	<u>Agreement on the Conservation of African-Eurasian Migratory Waterbirds</u>		LNV	DN/ team internationaal, (Eggink)
<u>Information on exemptions to the prohibition on the taking of listed bird species</u>	<u>Agreement on the Conservation of African-Eurasian Migratory Waterbirds</u>		LNV	DN/ team internationaal, (Sneep)
<u>Information on the damage caused by waterbird populations</u>	<u>Agreement on the Conservation of African-Eurasian Migratory Waterbirds</u>		LNV	DN/ team internationaal (Sneep) DN/ team Soorten (Knegtering)
<u>Report on progress made to phase out lead shot</u>	<u>Agreement on the Conservation of African-Eurasian Migratory Waterbirds</u>		LNV?	DN/ team internationaal (Sneep) DN/ team Soorten (Knegtering)
<u>Triennial National Report</u>	<u>Agreement on the Conservation of African-Eurasian Migratory Waterbirds</u>		LNV	DN/ team internationaal (Sneep) DN/ team Soorten (Knegtering)?
<u>National Report</u>	<u>Agreement on the Conservation of European Bats</u>		LNV	DN/ Team Internationaal
<u>Report preceding Advisory Committee Meeting</u>	<u>Agreement on the Conservation of European Bats</u>		LNV	DN/ Team Internationaal
<u>Information on approaches to reduce or eliminate adverse effects on small cetaceans by military activities</u>	<u>Agreement on the Conservation of Small Cetaceans of the Baltic, North East Atlantic, Irish and North Seas</u>		LNV? Defensie?	DN/ Team Internationaal?
<u>Information on high energy seismic surveys</u>	<u>Agreement on the Conservation of Small Cetaceans of the Baltic, North East Atlantic, Irish and North Seas</u>		VenW? EZ? (LNV?)	DN? DP?
<u>Information on levels of bycatch</u>	<u>Agreement on the Conservation of Small Cetaceans of the Baltic, North East Atlantic, Irish and North Seas</u>		LNV	Dviss/ Zeevisserijbeleid DN/ Team Internationaal

Reporting obligation	Legislative instrument	Ref. nr.	Verantwoordelijk ministerie	Betrokken LNV directie/afdeling
<u>National Report</u>	<u>Agreement on the Conservation of Small Cetaceans of the Baltic, North East Atlantic, Irish and North Seas</u>		LNV	DN/ Team Internationaal
<u>National report on the implementation of the Cartagena Protocol</u>	<u>Cartagena Protocol on Biosafety to the Convention on Biological Diversity</u>		LNV	DN/ Team Soorten (van Dijken)
<u>Notification of unintentional transboundary movements of living modified organisms</u>	<u>Cartagena Protocol on Biosafety to the Convention on Biological Diversity</u>		LNV	DN/ Team Soorten (van Dijken)
<u>Summaries of risk assessments or environmental reviews of living modified organisms</u>	<u>Cartagena Protocol on Biosafety to the Convention on Biological Diversity</u>		LNV	DN (Folchert van Dijken)
<u>EC Water Reporting Activity</u>	<u>Commission Decision 95/337/EC of 25 July 1995 amending Decision 92/446/EEC of 27 July 1992 concerning questionnaires relating to directives in the water sector</u>	95/337/EC	VenW	
<u>Information in support of inscription of a property</u>	<u>Convention concerning the Protection of the World Cultural and Natural Heritage</u>		OcenW (VROM) (LNV)	DN/ Team Landschap en Ruimte (de Greeuw)
<u>Periodic National Report</u>	<u>Convention concerning the Protection of the World Cultural and Natural Heritage</u>		OcenW (VROM) (LNV)	DN/ Team Landschap en Ruimte (de Greeuw)
<u>Reactive Monitoring</u>	<u>Convention concerning the Protection of the World Cultural and Natural Heritage</u>		OcenW (VROM) (LNV)	DN/ Team Landschap en Ruimte (de Greeuw)
<u>Tentative List</u>	<u>Convention concerning the Protection of the World Cultural and Natural Heritage</u>		OcenW (VROM) (LNV)	DN/ Team Landschap en Ruimte (de Greeuw)
<u>Report on measures adopted to implement the Convention</u>	<u>Convention for the Protection and Development of the Marine Environment of the Wider Caribbean Region</u>		VSO (het collega-departement van LNV op de Antillen)	DN/ Team Internationaal (Visser)

Reporting obligation	Legislative instrument	Ref. nr.	Verantwoordelijk ministerie	Betrokken LNV directie/afdeling
<u>Annual Reporting on Mercury Losses from the Chlor-Alkali Industry</u>	<u>Convention for the protection of the marine environment of the north-east Atlantic</u>		VROM (VenW) (LNV)	DN/ Team Water en Milieu (Remmelts)
<u>Data submission for Annual Report on Liquid Discharges from Nuclear Installations</u>	<u>Convention for the protection of the marine environment of the north-east Atlantic</u>		VROM? VenW? (LNV)?	DN/ Team Water en Milieu?
<u>Data submission for the Annual Report on Discharges, Waste Handling and Air Emissions from Offshore Installations</u>	<u>Convention for the protection of the marine environment of the north-east Atlantic</u>		VROM? VenW? (LNV)?	DN/ Team Water en Milieu?
<u>Data Submission for the draft Annual OSPAR Report on Dumping of Wastes at Sea</u>	<u>Convention for the protection of the marine environment of the north-east Atlantic</u>		VROM VenW (LNV)	DN/ Team Water en Milieu?
<u>Rhine River Monitoring</u>	<u>Convention for the protection of the Rhine against chemical pollution</u>		VenW (LNV)	DP
<u>National report on the implementation of the Convention on Biological Diversity</u>	<u>Convention on Biological Diversity</u>		LNV	DN/ Team Internationaal (Bos)
<u>Thematic reports</u>	<u>Convention on Biological Diversity</u>		LNV	DN/ Team Internationaal
<u>Annual Report</u>	<u>Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora (CITES)</u>		LNV	Laser Dordrecht DN / Teams Internationaal en Soorten (Eggink)
<u>Biennial Report</u>	<u>Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora (CITES)</u>		LNV Justitie/ Douane	Laser Dordrecht DN / Teams Internationaal (Eggink) en Soorten (Bakker)
<u>Information on convicted illegal traders and persistent offenders</u>	<u>Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora</u>		n.v.t. voor Nederland?	DN/ Team Internationaal (Eggink)
<u>Information on exports of raw ivory</u>	<u>Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora</u>		n.v.t. voor Nederland	DN/ Team Internationaal (Eggink)

Reporting obligation	Legislative instrument	Ref. nr.	Verantwoordelijk ministerie	Betrokken LNV directie/afdeling
<u>Information on procedures, actions and time-frames needed to establish adequate measures to enforce the Convention</u>	<u>Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora</u>		n.v.t. voor Nederland?	DN/ Team Internationaal (Eggink)
<u>Information on significant cases of illegal trade</u>	<u>Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora</u>		n.v.t. voor Nederland?	DN/ Team Internationaal (Eggink)
<u>Information on the export of vicuna cloth</u>	<u>Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora</u>		Te specifiek?	DN/ Team Internationaal (Eggink)
<u>Information on the number of certificates of ownership issued for live animals</u>	<u>Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora</u>		Te specifiek?	DN/ Team Internationaal (Eggink)
<u>Information on the number of live specimens per shipment and of mortality in transport</u>	<u>Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora</u>		Te specifiek?	DN/ Team Internationaal (Eggink)
<u>Inventory of the stock of raw ivory</u>	<u>Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora</u>		n.v.t. voor Nederland?	DN/ Team Internationaal (Eggink)
<u>Notification of amounts of confiscated ivory</u>	<u>Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora</u>		LNV Justitie/ Douane	DN/ Teams Internationaal en Soorten (Bakker)
<u>Report on ranching operations of species transferred from Appendix I to Appendix II</u>	<u>Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora</u>		LNV?	DN/ Team Internationaal
<u>Report on the conservation of and trade in African and Asian rhinoceros</u>	<u>Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora</u>		LNV Justitie Douane	DN/ Team Internationaal
<u>Report on the implementation of the International Plan of Action on the Conservation and Management of Sharks (IPOA-Sharks)</u>	<u>Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora</u>		LNV?	DN/ Team Internationaal
<u>Air emission annual data reporting (EMEP)</u>	<u>Convention on Long-range Transboundary Air Pollution</u>	UN 1979	VROM (LNV)	DP/ Omgevingsbeleid DL/ Mest en Ammoniak
<u>Air quality annual data reporting (EMEP)</u>	<u>Convention on Long-range Transboundary Air Pollution</u>	UN 1979	VROM (LNV)	DP/ Omgevingsbeleid DL/ Mest en Ammoniak

Reporting obligation	Legislative instrument	Ref. nr.	Verantwoordelijk ministerie	Betrokken LNV directie/afdeling
<u>Data and accompanying report on ambient air quality</u>	<u>Convention on Long-range Transboundary Air Pollution</u>	UN 1979	VROM LNV?	DP?
<u>Data and accompanying report on crown condition</u>	<u>Convention on Long-range Transboundary Air Pollution</u>	UN 1979	VROM LNV?	DN/ Team Beheer Natuur en Landschap
<u>Data and accompanying report on crown condition</u>	<u>Convention on Long-range Transboundary Air Pollution</u>	UN 1979	VROM LNV?	DN/ Team Beheer Natuur en Landschap
<u>Data and accompanying report on deposition</u>	<u>Convention on Long-range Transboundary Air Pollution</u>	UN 1979	VROM LNV?	DP/ Omgevingsbeleid
<u>Data and accompanying report on foliage</u>	<u>Convention on Long-range Transboundary Air Pollution</u>	UN 1979	VROM LNV?	DN/ Team Beheer Natuur en Landschap
<u>Data and accompanying report on forest foliage</u>	<u>Convention on Long-range Transboundary Air Pollution</u>	UN 1979	VROM LNV?	DN/ Team Beheer Natuur en Landschap
<u>Data and accompanying report on forest growth</u>	<u>Convention on Long-range Transboundary Air Pollution</u>	UN 1979	VROM LNV?	DN/ Team Beheer Natuur en Landschap
<u>Data and accompanying report on ground vegetation</u>	<u>Convention on Long-range Transboundary Air Pollution</u>	UN 1979	VROM LNV?	DN?
<u>Data and accompanying report on meteorology</u>	<u>Convention on Long-range Transboundary Air Pollution</u>	UN 1979	VROM LNV?	DP?
<u>Data and accompanying report on phenology</u>	<u>Convention on Long-range Transboundary Air Pollution</u>	UN 1979	VROM LNV?	DN?
<u>Data and accompanying report on remote sensing</u>	<u>Convention on Long-range Transboundary Air Pollution</u>	UN 1979	VROM LNV?	DP?
<u>Data and accompanying report on soil</u>	<u>Convention on Long-range Transboundary Air Pollution</u>	UN 1979	VROM LNV?	DP?
<u>Data and accompanying report on soil condition</u>	<u>Convention on Long-range Transboundary Air Pollution</u>	UN 1979	VROM LNV?	DP?

Reporting obligation	Legislative instrument	Ref. nr.	Verantwoordelijk ministerie	Betrokken LNV directie/afdeling
<u>Data and accompanying report on soil solution</u>	<u>Convention on Long-range Transboundary Air Pollution</u>	UN 1979	VROM LNV?	DP?
<u>Summary report on crown condition data</u>	<u>Convention on Long-range Transboundary Air Pollution</u>	UN 1979	VROM LNV	DN/ Team beheer natuur en landschap
<u>Report on implementation measures</u>	<u>Convention on the Conservation of Antarctic Marine Living Resources</u>		LNV?	DN/ Team Internationaal?
<u>Biennial National Report</u>	<u>Convention on the Conservation of European Wildlife and Natural Habitats</u>		LNV	DN/ Team Internationaal
<u>General Report</u>	<u>Convention on the Conservation of European Wildlife and Natural Habitats</u>		LNV	DN
<u>Information on habitats and species in need of conservation measures and the development of recovery plans</u>	<u>Convention on the Conservation of European Wildlife and Natural Habitats</u>		LNV	DN/ Team Internationaal
<u>Information on measures taken to improve conservation outside protected areas proper</u>	<u>Convention on the Conservation of European Wildlife and Natural Habitats</u>		LNV	DN/ Team Internationaal?
<u>Information on negative and substantial changes to the ecological character of designated Areas of Special Conservation Interest (ASCIs)</u>	<u>Convention on the Conservation of European Wildlife and Natural Habitats</u>		LNV	DN/ Team Internationaal?
<u>Information on reintroduction projects for the European mink (Mustela lutreola)</u>	<u>Convention on the Conservation of European Wildlife and Natural Habitats</u>		LNV	DN/ Teams Internationaal en Soorten (Bakker)?
<u>Information on species receiving protection in territory</u>	<u>Convention on the Conservation of European Wildlife and Natural Habitats</u>		LNV	DN/ Teams Internationaal en Soorten (Bakker)?
<u>Information on the outcome of measures adopted for the eradication of non-native species</u>	<u>Convention on the Conservation of European Wildlife and Natural Habitats</u>		LNV	DN/ Team Internationaal

Reporting obligation	Legislative instrument	Ref. nr.	Verantwoordelijk ministerie	Betrokken LNV directie/afdeling
<u>Information on steps taken to facilitate the monitoring of the application of the Bern Convention and legislative national measures</u>	<u>Convention on the Conservation of European Wildlife and Natural Habitats</u>		LNV	DN/ Teams Internationaal en Soorten (Bakker)?
<u>Information on the progress of conservation or recovery plans for Appendix I species, and of other similar plans for other plant species</u>	<u>Convention on the Conservation of European Wildlife and Natural Habitats</u>		LNV	DN/ Teams Internationaal en Soorten (Bakker)?
<u>Standard Data Form</u>	<u>Convention on the Conservation of European Wildlife and Natural Habitats</u>		LNV	DN/ Team Internationaal
<u>Information on exceptions to the taking of Appendix I species (endangered migratory species)</u>	<u>Convention on the Conservation of Migratory Species of Wild Animals</u>		n.v.t. voor Nederland?	DN/ Team Internationaal (Eggink)
<u>National Report</u>	<u>Convention on the Conservation of Migratory Species of Wild Animals</u>		LNV	DN/ Team Internationaal
<u>Information on changes to ecological character</u>	<u>Convention on Wetlands of International Importance Especially as Waterfowl Habitat</u>		LNV	DN
<u>Information on changes to ecological character caused by dams</u>	<u>Convention on Wetlands of International Importance Especially as Waterfowl Habitat</u>		n.v.t. voor Nederland?	DN/ Team Internationaal (Eggink)
<u>Information on invasive alien species</u>	<u>Convention on Wetlands of International Importance Especially as Waterfowl Habitat</u>		LNV	DN/ Team Soorten (v.Dijken)
<u>Information on mangrove ecosystems</u>	<u>Convention on Wetlands of International Importance Especially as Waterfowl Habitat</u>		n.v.t. voor Nederland?	DN/ Team Internationaal (Eggink)
<u>Information on progress to restore wetland sites</u>	<u>Convention on Wetlands of International Importance Especially as Waterfowl Habitat</u>		LNV	D DN/ Team Internationaal (Eggink)
<u>Information on sites in the Montreux Record</u>	<u>Convention on Wetlands of International Importance Especially as Waterfowl Habitat</u>		LNV	DN/ Team Internationaal (Eggink)
<u>Information on temporary pools</u>	<u>Convention on Wetlands of International Importance Especially as Waterfowl Habitat</u>		n.v.t. voor Nederland?	DN/ Team Internationaal

Reporting obligation	Legislative instrument	Ref. nr.	Verantwoordelijk ministerie	Betrokken LNV directie/afdeling
<u>Information on the application of participatory environmental management (PEM)</u>	<u>Convention on Wetlands of International Importance Especially as Waterfowl Habitat</u>		n.v.t. voor Nederland?	DN/ Team Internationaal
<u>Information on the conservation status of coastal wetlands</u>	<u>Convention on Wetlands of International Importance Especially as Waterfowl Habitat</u>		VenW LNV	DN/ Team Internationaal
<u>Information on the impact of dams on wetlands</u>	<u>Convention on Wetlands of International Importance Especially as Waterfowl Habitat</u>		LNV (nvt voor Nederland)	DN / Team Internationaal (Nieuwenhuis)
<u>Information on the impacts of drought and other natural disasters on the ecological character of sites</u>	<u>Convention on Wetlands of International Importance Especially as Waterfowl Habitat</u>		LNV (nvt voor Nederland)	DN / Team Internationaal (Nieuwenhuis)
<u>Information on the impacts of drought and other natural disasters on the ecological character of sites and on the livelihoods of local communities</u>	<u>Convention on Wetlands of International Importance Especially as Waterfowl Habitat</u>		LNV (nvt voor Nederland)	DN / Team Internationaal (Nieuwenhuis)
<u>Information Sheet on Ramsar Wetlands (RIS)</u>	<u>Convention on Wetlands of International Importance Especially as Waterfowl Habitat</u>		LNV (nvt voor Nederland)	DN / Team Internationaal (Nieuwenhuis) en team Gebiedsbescherming (Weebers)
<u>Montreux Record Questionnaire</u>	<u>Convention on Wetlands of International Importance Especially as Waterfowl Habitat</u>		LNV (nvt voor Nederland)	DN / Team Internationaal (Nieuwenhuis) en team Gebiedsbescherming (Weebers)
<u>Ramsar National Report</u>	<u>Convention on Wetlands of International Importance Especially as Waterfowl Habitat</u>		LNV V&W BUZA-DGIS	DN/ Team Internationaal
<u>Air quality assessment annual reporting for 1st daughter directive</u>	<u>Council Directive 1999/30/EC of 22 April 1999 relating to limit values for sulphur dioxide, nitrogen dioxide and oxides of nitrogen, particulate matter and lead in ambient air</u>	1999/30/EC	VROM (LNV)	DL/ Mineralen en ammoniak

Reporting obligation	Legislative instrument	Ref. nr.	Verantwoordelijk ministerie	Betrokken LNV directie/afdeling
<u>Report on surface water for the abstraction of drinking water</u>	<u>Council Directive 75/440/EEC of 16 June 1975 concerning the quality required of surface water intended for the abstraction of drinking water in the Member States</u>	75/440/EEC	VenW	
<u>Bathing Water Directive Report</u>	<u>Council Directive 76/160/EEC of 8 December 1975 concerning the quality of bathing water</u>	76/160/EEC	VenW (LNV) Provincies	DP (Eikenaar) (NB nieuwe richtlijn wordt ontwikkeld)
<u>Dangerous substances water report</u>	<u>Council Directive 76/464/EEC of 4 May 1976 on pollution caused by certain dangerous substances discharged into the aquatic environment of the Community</u>	76/464/EEC	VenW (VROM) (LNV)	VVA
<u>Report on water quality in relation to fish life</u>	<u>Council Directive 78/659/EEC of 18 July 1978 on the quality of fresh waters needing protection or improvement in order to support fish life</u>	78/659/EEC	VenW (LNV)	Dviss/ KBC
<u>Information on protected species and areas</u>	<u>Council Directive 79/409/EEC of 2 April 1979 on the conservation of wild birds</u>	79/409/EEC	LNV	DN/ Teams Soorten (Bakker) en Gebiedsbescherming?
<u>Information on research and work required</u>	<u>Council Directive 79/409/EEC of 2 April 1979 on the conservation of wild birds</u>	79/409/EEC	LNV	DN/ Team Gebiedsbescherming
<u>Information on the practical application of hunting regulations</u>	<u>Council Directive 79/409/EEC of 2 April 1979 on the conservation of wild birds</u>	79/409/EEC	LNV	DN/ Team Gebiedsbescherming?
<u>Triennial Report</u>	<u>Council Directive 79/409/EEC of 2 April 1979 on the conservation of wild birds</u>	79/409/EEC	LNV	DN/ Team Gebiedsbescherming (Lok)
<u>National Report on Derogations</u>	<u>Council Directive 79/409/EEC of 2 April 1979 on the conservation of wild birds</u>	79/409/EEC	LNV	DN/ Team Gebiedsbescherming (Lok)
<u>Report on methods of measurement and frequencies of sampling</u>	<u>Council Directive 79/869/EEC of 9 October 1979 concerning the methods of measurement and frequencies of sampling and analysis of surface water intended for the abstraction of drinking water in the Member states</u>	79/869/EEC	VenW	

Reporting obligation	Legislative instrument	Ref. nr.	Verantwoordelijk ministerie	Betrokken LNV directie/afdeling
<u>EC shellfish water report</u>	<u>Council Directive 79/923/EEC of 30 October 1979 on the quality required of shellfish waters</u>	79/923/EEC	LNV VenW?	Dviss/ KBC
<u>EC report on protection of groundwater against dangerous substances pollution</u>	<u>Council Directive 80/68/EEC of 17 December 1979 on the protection of groundwater against pollution caused by certain dangerous substances</u>	80/68/EEC	VROM (VenW)	(Na 2013 komt er evt een nieuwe grondwater-richtlijn, waarbij LNV wel betrokken is)
<u>EC Drinking Water Reporting Activity</u>	<u>Council Directive 80/778/EEC of 15 July 1980 relating to the quality of water intended for human consumption</u>	80/778/EEC	VROM	
<u>Sewage sludge directive implementation report</u>	<u>Council Directive 86/278/EEC of 12 June 1986 on the protection of the environment, and in particular of the soil, when sewage sludge is used in agriculture</u>	86/278/EEC	VROM (Kaptein) LNV	DL/ Mineralen en ammoniak (Kleintjes)
<u>Statistical information on the use of animals for experiments</u>	<u>Council Directive 86/609/EEC of 24 November 1986 on the approximation of laws, regulations and administrative provisions of the Member States regarding the protection of animals used for experimental and other scientific purposes</u>	86/609/EEC	LNV	VVA/ Voeding en Kwaliteit DL/ Dierlijke productie en welzijn
<u>Annex V Nitrates Report</u>	<u>Council Directive 91/676/EEC of 12 December 1991 concerning the protection of waters against pollution caused by nitrates from agricultural sources</u>	91/676/EEC	VROM/DGM/Smeulders (LNV) (VenW/DGW/Zeventer)	DP/ Omgevingsbeleid DL/ Mineralen en ammoniak/Biewinga
<u>Information on research</u>	<u>Council Directive 92/43/EEC of 21 May 1992 on the conservation of natural habitats and of wild fauna and flora</u>	92/43/EEC	LNV	DN/ Teams Internationaal en Soorten (Bakker)?
<u>Information on the deliberate introduction of species</u>	<u>Council Directive 92/43/EEC of 21 May 1992 on the conservation of natural habitats and of wild fauna and flora</u>	92/43/EEC	LNV	DN/ Team Gebiedsbescherming?
<u>List of sites</u>	<u>Council Directive 92/43/EEC of 21 May 1992 on the conservation of natural habitats and of wild fauna and flora</u>	92/43/EEC	LNV	DN

Reporting obligation	Legislative instrument	Ref. nr.	Verantwoordelijk ministerie	Betrokken LNV directie/afdeling
<u>Natura 2000 Questionnaire</u>	<u>Council Directive 92/43/EEC of 21 May 1992 on the conservation of natural habitats and of wild fauna and flora</u>	92/43/EEC	LNV	DN/ Team Gebiedsbescherming
<u>Report on Derogations</u>	<u>Council Directive 92/43/EEC of 21 May 1992 on the conservation of natural habitats and of wild fauna and flora</u>	92/43/EEC	LNV	DN/ Team Gebiedsbescherming
<u>Report on Implementation Measures</u>	<u>Council Directive 92/43/EEC of 21 May 1992 on the conservation of natural habitats and of wild fauna and flora</u>	92/43/EEC	LNV	DN/ Team Gebiedsbescherming
<u>Summary of the national inventory of equipment containing PCBs</u>	<u>Council Directive 96/59/EC of 16 September 1996 on the disposal of polychlorinated biphenyls and polychlorinated terphenyls (PCB/PCT)</u>	96/59/EC	VROM	
<u>Air quality assessment 3-year reporting</u>	<u>Council Directive 96/62/EC of 27 September 1996 on ambient air quality assessment and management</u>	96/62/EC	VROM	
<u>Air quality assessment annual reporting</u>	<u>Council Directive 96/62/EC of 27 September 1996 on ambient air quality assessment and management</u>	96/62/EC	VROM	
<u>Information on accidents</u>	<u>Council Directive 98/81/EC of 26 October 1998 amending Directive 90/219/EEC on the contained use of genetically modified micro-organisms</u>	98/81/EC	LNV?	DN?
<u>Summary report on class 3 and class 4 contained uses</u>	<u>Council Directive 98/81/EC of 26 October 1998 amending Directive 90/219/EEC on the contained use of genetically modified micro-organisms</u>	98/81/EC	VROM (Boonstra)	
<u>Summary report on experience with Directive 90/219/EEC</u>	<u>Council Directive 98/81/EC of 26 October 1998 amending Directive 90/219/EEC on the contained use of genetically modified micro-organisms</u>	98/81/EC	VROM (Boonstra)	
<u>Annual Report</u>	<u>Council Regulation (EC) No. 338/97 of 9 December 1996 on the protection of species of wild fauna and flora by regulating trade therein</u>	EC/338/97	LNV	Laser Dordrecht DN/ teams Internationaal (Eggink) en Soorten (Bakker)

Reporting obligation	Legislative instrument	Ref. nr.	Verantwoordelijk ministerie	Betrokken LNV directie/afdeling
<u>Biennial Report</u>	<u>Council Regulation (EC) No. 338/97 of 9 December 1996 on the protection of species of wild fauna and flora by regulating trade therein</u>	EC/338/97	LNV Justitie/ Douane	Laser Dordrecht DN / Teams Internationaal (Eggink) en Soorten (Bakker)
<u>Information on laws, regulations and administrative provisions</u>	<u>Council Resolution of 2 April 1979 concerning Directive 79/409/EEC on the conservation of wild birds</u>	79/409/EEC	LNV	DN/ Team Gebiedsbescherming?
<u>Information on national laws</u>	<u>Council Resolution of 2 April 1979 concerning Directive 79/409/EEC on the conservation of wild birds</u>	79/409/EEC	LNV	DN/ Team Gebiedsbescherming?
<u>Information on protected species and areas</u>	<u>Council Resolution of 2 April 1979 concerning Directive 79/409/EEC on the conservation of wild birds</u>	79/409/EEC	LNV	DN/ Teams Soorten (Bakker) en Gebiedsbescherming?
<u>Information on research and work required</u>	<u>Council Resolution of 2 April 1979 concerning Directive 79/409/EEC on the conservation of wild birds</u>	79/409/EEC	LNV	DN/ Team Gebiedsbescherming?
<u>Information on the practical applications of hunting regulations</u>	<u>Council Resolution of 2 April 1979 concerning Directive 79/409/EEC on the conservation of wild birds</u>	79/409/EEC	LNV	DN/ Team Gebiedsbescherming?
<u>National report on derogations</u>	<u>Council Resolution of 2 April 1979 concerning Directive 79/409/EEC on the conservation of wild birds</u>	79/409/EEC	LNV	DN/ Team Gebiedsbescherming (Lok)
<u>Natura 2000 Questionnaire (Birds)</u>	<u>Council Resolution of 2 April 1979 concerning Directive 79/409/EEC on the conservation of wild birds</u>	79/409/EEC	LNV	DN/ Team Gebiedsbescherming (Weebers)
<u>Triennial report</u>	<u>Council Resolution of 2 April 1979 concerning Directive 79/409/EEC on the conservation of wild birds</u>	79/409/EEC	LNV	DN/ Team Gebiedsbescherming (Weebers)

Reporting obligation	Legislative instrument	Ref. nr.	Verantwoordelijk ministerie	Betrokken LNV directie/afdeling
<u>Forest data</u>	<u>Decision No 2367/2002/EC of the European Parliament and of the Council of 16 December 2002 on the Community statistical programme 2003 to 2007</u>	2367/2002/EC	LNV	DN/ Team Beheer Natuur en Landschap?
<u>Inland waters (even years)</u>	<u>Decision No 2367/2002/EC of the European Parliament and of the Council of 16 December 2002 on the Community statistical programme 2003 to 2007</u>	2367/2002/EC	n.v.t.	DP
<u>Inland waters (odd years)</u>	<u>Decision No 2367/2002/EC of the European Parliament and of the Council of 16 December 2002 on the Community statistical programme 2003 to 2007</u>	2367/2002/EC	n.v.t.	DP
<u>Wildlife data</u>	<u>Decision No 2367/2002/EC of the European Parliament and of the Council of 16 December 2002 on the Community statistical programme 2003 to 2007</u>	2367/2002/EC	LNV	DN/ Team Soorten (Bakker)?
<u>Greenhouse gas inventories</u>	<u>Decision No 280/2004/EC of the European Parliament and of the Council of 11 February 2004 concerning a mechanism for monitoring Community greenhouse gas emissions and for implementing the Kyoto Protocol</u>	280/2004/EC	VROM LNV	DL/ Mineralen en ammoniak en DL/ Plantaardige productie en gewasbescherming
<u>projections and national programmes</u>	<u>Decision No 280/2004/EC of the European Parliament and of the Council of 11 February 2004 concerning a mechanism for monitoring Community greenhouse gas emissions and for implementing the Kyoto Protocol</u>	280/2004/EC	VROM LNV?	DP?
<u>Joint Questionnaire on Forests</u>	<u>Decision No. 2367/2002/EC of the European Parliament and of the Council of 16 December 2002 on the Community Statistical Programme 2003 to 2007</u>	2367/2002/EC	LNV	DN/ Team Beheer Natuur en Landschap

Reporting obligation	Legislative instrument	Ref. nr.	Verantwoordelijk ministerie	Betrokken LNV directie/afdeling
<u>Joint Questionnaire on Wildlife</u>	<u>Decision No. 2367/2002/EC of the European Parliament and of the Council of 16 December 2002 on the Community Statistical Programme 2003 to 2007</u>	2367/2002/EC	LNV	DN/ Team Soorten (Bakker)
<u>OSPAR reports on Decisions and Recommendations</u>	<u>Decisions and Recommendations from the OSPAR Convention for the Protection of the Marine Environment of the North East Atlantic</u>		VenW LNV	DN/Water en Milieu
<u>Water Framework Directive</u>	<u>Directive 2000/60/EC of the European Parliament and of the Council of 23 October 2000 establishing a framework for Community action in the field of water policy</u>	2000/60/EC	VenW (LNV) (VROM)	DP/ Omgevingsbeleid (Aarnink)
<u>Air quality assessment annual reporting for 2nd daughter directive</u>	<u>Directive 2000/69/EC of the European Parliament and of the Council of 16 November 2000 relating to limit values for benzene and carbon monoxide in ambient air</u>	2000/69/EC	VROM	
<u>Air quality plans and programmes under 2nd daughter directive</u>	<u>Directive 2000/69/EC of the European Parliament and of the Council of 16 November 2000 relating to limit values for benzene and carbon monoxide in ambient air</u>	2000/69/EC	VROM LNV?	DP? DL/ Mineralen en ammoniak?
<u>Assessment Report</u>	<u>Directive 2001/18/EC of the European Parliament and of the Council of 12 March 2001 on the deliberate release into the environment of genetically modified organisms and repealing Council Directive 90/220/EEC</u>	2001/18/EC	VROM (LNV)	VVA/Voeding en Kwaliteit/Hennecken
<u>List of GMOs which have been released and of notifications that were rejected</u>	<u>Directive 2001/18/EC of the European Parliament and of the Council of 12 March 2001 on the deliberate release into the environment of genetically modified organisms and repealing Council Directive 90/220/EEC</u>	2001/18/EC	VROM	

Reporting obligation	Legislative instrument	Ref. nr.	Verantwoordelijk ministerie	Betrokken LNV directie/afdeling
<u>Notification of the results of a deliberate release of GMOs for any other purpose than for placing on the market</u>	<u>Directive 2001/18/EC of the European Parliament and of the Council of 12 March 2001 on the deliberate release into the environment of genetically modified organisms and repealing Council Directive 90/220/EEC</u>	2001/18/EC	LNV	VVA (Hennecken) DN/ Team Soorten (van Dijken)
<u>Summary of notifications of deliberate releases of GMOs for any other purpose than for placing on the market</u>	<u>Directive 2001/18/EC of the European Parliament and of the Council of 12 March 2001 on the deliberate release into the environment of genetically modified organisms and repealing Council Directive 90/220/EEC</u>	2001/18/EC	VROM (Boonstra)	
<u>Summary of the dossier</u>	<u>Directive 2001/18/EC of the European Parliament and of the Council of 12 March 2001 on the deliberate release into the environment of genetically modified organisms and repealing Council Directive 90/220/EEC</u>	2001/18/EC	VROM (Boonstra)	
<u>Triennial Report</u>	<u>Directive 2001/18/EC of the European Parliament and of the Council of 12 March 2001 on the deliberate release into the environment of genetically modified organisms and repealing Council Directive 90/220/EEC</u>	2001/18/EC	VROM (Boonstra)	
<u>Air quality assessment annual reporting for 3rd daughter directive</u>	<u>Directive 2002/3/EC of the European Parliament and of the Council of 12 February 2002 relating to ozone in ambient air</u>	2002/3/EC	VROM (LNV)	D IZ?
<u>Air quality reviews, action plans and measures under 3rd daughter directive</u>	<u>Directive 2002/3/EC of the European Parliament and of the Council of 12 February 2002 relating to ozone in ambient air</u>	2002/3/EC	VROM LNV?	D IZ?
<u>Biocidal products monitoring report</u>	<u>Directive 98/8/EC of the European Parliament and of the Council of 16 February 1998 concerning the placing of biocidal products on the market</u>	98/8/EC	College Toelating Bestrijdingsmiddelen (LNV) (VROM)	DL/ Plantaardige productie en gewasbescherming
<u>Groundwater quality (EWN-3)</u>	<u>EEA Annual Work Programme</u>		n.v.t.	

Reporting obligation	Legislative instrument	Ref. nr.	Verantwoordelijk ministerie	Betrokken LNV directie/afdeling
<u>Lake quality (EWN-2)</u>	<u>EEA Annual Work Programme</u>		n.v.t.	DP
<u>River quality (EWN-1)</u>	<u>EEA Annual Work Programme</u>		n.v.t.	DP
<u>Soil contamination from heavy metals in agricultural areas</u>	<u>EEA Annual Work Programme</u>		VROM LNV	DP/ Omgevingsbeleid (M. Hopman)
<u>FRA Country Report</u>	<u>Global Forest Resources Assessment Update 2005</u>		LNV	DN/ Team Beheer Natuur en Landschap?
<u>Checklist of Information</u>	<u>International Convention for the Regulation of Whaling</u>		LNV?	DN?
<u>Notification of authorisation of a special permit</u>	<u>International Convention for the Regulation of Whaling</u>		LNV?	DN/ Team Internationaal
<u>Progress report on cetacean research</u>	<u>International Convention for the Regulation of Whaling</u>		LNV?	DN/ Team Internationaal
<u>Proposal for special permit for research purposes</u>	<u>International Convention for the Regulation of Whaling</u>		LNV?	DN/ Team Internationaal
<u>Report on Infractions: Aboriginal Subsistence Whaling</u>	<u>International Convention for the Regulation of Whaling</u>		LNV?	DN/ Team Internationaal
<u>Report on Infractions: Commercial Whaling</u>	<u>International Convention for the Regulation of Whaling</u>		LNV?	DN/ Team Internationaal
<u>Results of research conducted under special permit</u>	<u>International Convention for the Regulation of Whaling</u>		LNV?	DN/ Team Internationaal
<u>ITTO/UNECE/FAO/EUROSTAT Joint Forest Sector Questionnaire</u>	<u>International Tropical Timber Agreement</u>		LNV	DN/ Team Beheer Natuur en Landschap
<u>Report for Indicators at the Forest Management Unit (FMU) Level</u>	<u>International Tropical Timber Agreement</u>		LNV EZ?	DN/ Team beheer natuur en landschap (Busink?)

Reporting obligation	Legislative instrument	Ref. nr.	Verantwoordelijk ministerie	Betrokken LNV directie/afdeling
<u>Report for Indicators at the National Level</u>	<u>International Tropical Timber Agreement</u>		LNV EZ?	DN/ Team beheer natuur en landschap (Busink?)
<u>Information regarding exemptions to protective measures</u>	<u>Protocol Concerning Specially Protected Areas and Wildlife</u>		LNV	DN
<u>Periodic Report</u>	<u>Protocol Concerning Specially Protected Areas and Wildlife</u>		LNV	DN
<u>Annual Report</u>	<u>Protocol on Environmental Protection to the Antarctic Treaty</u>		LNV BUZA VROM	DN/ Team Internationaal
<u>Description of national procedures</u>	<u>Protocol on Environmental Protection to the Antarctic Treaty</u>		BUZA	
<u>Information obtained from procedures in accordance with Articles 2(2) and 5</u>	<u>Protocol on Environmental Protection to the Antarctic Treaty</u>		VROM? LNV?	DN/ Team Internationaal?
<u>List of Initial Environmental Evaluations</u>	<u>Protocol on Environmental Protection to the Antarctic Treaty</u>		VROM LNV?	DN/ Team Internationaal
<u>Report on permits issued</u>	<u>Protocol on Environmental Protection to the Antarctic Treaty</u>		LNV?	DN/ Team Internationaal?
<u>Report on the implementation of Annex V</u>	<u>Protocol on Environmental Protection to the Antarctic Treaty</u>		LNV?	DN/ Team Internationaal?
<u>Report on the implementation of waste management plans</u>	<u>Protocol on Environmental Protection to the Antarctic Treaty</u>		LNV? VROM?	DN/ Team Internationaal?
<u>Summary Report on Permits Issued</u>	<u>Protocol on Environmental Protection to the Antarctic Treaty</u>		LNV VROM	DN/ Team Internationaal?
<u>National report on monitoring activities</u>	<u>Regulation (EC) No. 2152/2003 of the European Parliament and of the Council of 17 November 2003 concerning monitoring of forests and environmental interactions in the Community (Forest Focus)</u>	EC/2152/2003	LNV	DN/ Team beheer natuur en landschap (vd Ham)

Reporting obligation	Legislative instrument	Ref. nr.	Verantwoordelijk ministerie	Betrokken LNV directie/afdeling
<u>National report on the impact of fires on forests</u>	<u>Regulation (EC) No. 2152/2003 of the European Parliament and of the Council of 17 November 2003 concerning monitoring of forests and environmental interactions in the Community (Forest Focus)</u>	EC/2152/2003	LNV	DN/ Team beheer natuur en landschap
<u>Report on data gathered under the scheme for the monitoring of the condition of forests</u>	<u>Regulation (EC) No. 2152/2003 of the European Parliament and of the Council of 17 November 2003 concerning monitoring of forests and environmental interactions in the Community (Forest Focus)</u>	EC/2152/2003	LNV	DN/ Team beheer natuur en landschap (vd Ham)
<u>Report on the national situation regarding the condition of forests</u>	<u>Regulation (EC) No. 2152/2003 of the European Parliament and of the Council of 17 November 2003 concerning monitoring of forests and environmental interactions in the Community (Forest Focus)</u>	EC/2152/2003	LNV?	DN/ Team beheer natuur en landschap (vd Ham)
<u>Protection of Transboundary Waters</u>	<u>UN ECE Convention on the protection and use of transboundary watercourses and international lakes</u>		VenW	
<u>Report on indicators</u>	<u>United Nations Convention to Combat Desertification in those Countries Experiencing Serious Drought and/or Desertification, Particularly in Africa</u>		LNV?	DN/ Team Internationaal?
<u>Report on pilot studies on early warning systems</u>	<u>United Nations Convention to Combat Desertification in those Countries Experiencing Serious Drought and/or Desertification, Particularly in Africa</u>		LNV?	DN/ Team Internationaal?
<u>Greenhouse gas inventories</u>	<u>United Nations Framework Convention on Climate Change</u>	UN 1992	VROM LNV	DL/ Mineralen en ammoniak en DL/ Plantaardige productie en gewasbescherming
<u>GHG emissions and projections</u>	<u>1999/296/EC: Council decision of 26 April 1999 amending Decision 93/389/EEC for a monitoring mechanism of Community CO2 and other greenhouse gas emissions</u>	1999/296/EC	VROM LNV	DL/ Mineralen en ammoniak en DL/ Plantaardige productie en gewasbescherming